

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXX. Redit ad vitæ suæ narratione[m], & refert quomodo
D[omi]n[u]s labores ei[us] multu[m] im[m]inuerit; Narrat quoq[ue] quas
aliqua[n]do te[n]tationes, & interiores afflictiones passa sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

esse gloriam putabam, quām esse posset omnis quā à rebus cre-
venire possit. Hoc interdum mihi etiam contingebat, cum voleba; De-
minus, ut hi tam magni raptus mihi superuenirent, vt etiam, cum
homines versabar, ijs resistere non possem, vnde magno meo cum dol-
re, & inuitā me, in hominum notitiam hi venire & diaulgi cōpēt.
*Cum do-
lor hic in-
cipit, ani-
ma à Deo
in exta-
fin rapi-
tur.*

ex quo hōsc raptus habere incepit, hanc pœnam ram intensam nonfe-
tio, sed aliam illam, de qua antē quodam in loco (capitis enim nom-
inati) locuta sum; qua sāne multis in rebus diuersa, & longē dignissima.
Imò cum hæc pœna, de qua iam ago, me occupare incipit, tum Dominus
animam sustollere, & in extasi collocare videtur; atque ira nulla est
pœnæ sentiendæ, aut aliquid patiënti occasiō; nam statim ipsa sequitur
fructio. Sit ipse in æternū benedictus, qui per tantasque gratias per
ei quātantis beneficij ipsius tam malè responderet.

C A P V T XXX.

AD VITAE SVAE NARRATIONEM REDIT, AC REFIT
quomodo Dominus labores eius multum imminucrit, ad cuiutatem in qua ipse ap-
peletur
sanctum virum F. Petrum de Alcantara Ordinis S. Francisci, defimado.
Narrat quoque quas aliquando tentationes, & interiores af-
flictiones passa sit.

CVM ergo viderem quam parum aut nihil impedire possem inge-
nitos, quos sentiebam, impetus, vereri cōpēti illos habere; quod in-
ligere non possem, quomodo pœna simul & gaudium simul uno in his
iudeo esse possent: nam sciebam quidem corporalem pœnam & spiritu-
alem gaudium, & delectationem simul consistere posse; sed haud capiebam
& impotem me mentis penē reddebat, quomodo tam immensipor-
spiritualis cum tam excessiva suavitate consistere possent: & quā
omnimodis ei resistere laborabam, tām parum tamen proficiebam,
subinde defatigarer. Armis ergo crucis me defendebam, meque can-
volebam aduersus eum, qui nos omnes per eandem liberauit & deli-
dit. Videbam porrō, à nemine me intelligi: ego verò id quam clarific-
intelligebam, sed nemini id indicare audebam, præterquam Confrat-
terio meo: nam hoc alij indicando satis ostendissem, humiliare mea-
re. Placuit autem Domino, magnam laborum meorum partem, ac
quidem omnem penitus, mihi auferre, benedictum virum F. Petru-
m Alcantara, cuius iam suprà memini, & de cuius austeritatibus aliis
narrai, hoc ad oppidum perducendo. Nam inter alia mihi censu-
matum est, eum viginti ipsi annis continuò cilicum ex albi fer-
mellis contextum gestasse. Ipse quorundam libellorum de oratione
longa patria conscriptorum, qui iam omnium manibus terentur.

debet quia eam benè exerceuerat; & optimè in ea versatus erat, hiac de
eiusmodi quām utilissimè ijs, qui eandem exercent. Primam S. Francisci
regulam ad vnguem, & in rigore seruauit, & alia permulta præstitit, de
quibus iam supra actum est. Ut ergo vidua illa, magna Dei ancilla, mea-
que amica, de qua supra egi, virum tam eximum huc venisse intellexit,
sicutque quantis in necessitatibus versarer (vt quę meatum afflictionum
etiamnarum testis & conscientia erat, & identidem me consolabatur: tan-
tumnamque cius erat fides, vt aliud sibi persuadere nō posset, quam quod
spiritus esset Dei, quem ceteri omnes malignum & diabolicum esse aie-
bant; & quia boni ingenij, mireque tacitura est, & multas à Domino in
omnione gratias solita erat accipere, hinc ipsius Maiestas eam illuminare
dignata est in eo, quod viri doctri intelligere non valebant: hinc mihi
Confessarij mei copiam faciebant, vt nonnullis quę ipsa mihi diceret,
scoelcerem: nam multas ob causas satis eorum erat capax: interdum
quoque gratiarum, quas Dominus mihi concedebat, particeps reddeba-
tur, accendentibus quibusdam monitis & consilijs, in magnam animæ
cavillatem tendentibus) ut inquam hoc intellexit, quo melius cum
et liberius agere possem, me insciā, à Provinciali meo licentiam mihi
impetravit, ut ad officium illius in domo agere liceret: vbi, sicut & in
quibusdam templis, saepius eum conueni, pro prima vice quā hic fuit;
nam postea diversis vicibus ac temporibus cum eo de meis rebus com-
municauit. Ut ergo ei vitæ meæ seriem, & meum in oratione procedendī
modum summatim, ea qua potui perspicuisse (hoc quippe semper mihi
solenne fuit, vt cum ijs, quibus animam meam declaro & aperio, omni
quod possum claritate & veritate agam; imò vellem, vt & motus mei pri-
moprimi illis patenter & innotescerent; in rebus dubijs quoq; & suspe-
ctu ego contra memetipsam argumenta & rationes producebam) de-
claravi, ita vt sine vlla duplicitate, nihilque celando, anima ei meæ sta-
tum pateficerim. Iam inde penè ab initio intellexi & vidi, eum me per
experienciam intelligere, quod imprimis mihi erat necessarium: tunc
quippe ipsa me, sicut & iam, intelligere non poteram, ad illud declaran-
dum (postea enim gratiam mihi Deus dedit intelligendi & exponendi
gratas, quas eius Maiestas mihi elargitur) quod vt quis benè intellige- Densei
re, & quid sit exponere possit, opus sanè foret, vt hoc recipia expertus dedit gra-
tias. Is me non parum illastrauit & exubilauit; nam saltē in visioni- tiam in-
bus, quę imaginariae non erant, omnino intelligere non poteram, quid telligendi
hocesse posset: quin & in ijs quas animæ oculis intuebar, & quę parum & decla-
mihi videbar intelligere quomodo hoc fieri posset; sed dum taxata eas randigrat
que corporeis oculis videntur, vt dixi, magis me facere debere puta- tias quas
bam, & has ipsa non habebam. Sanctus hic vir magnam mihi in omnibus recipiebat.

S.
Fleresia

OPERA

N VII

154

3

Et Petrus lucem dabant, singulaque declarabat, ac ne me affligerem & torquem
 de Alcan monebat, sed Deum laudarem, tamque certa essem, spiritum illuminari
 terra redi operari, ut vna excepta fide, nihil maioris esse posset veritatis, aut quod
 dis eam se curram, certius credere possem. Magnopere portò is se mecum oblectabat, et
 quod spiritus omnem quem poterat, fauorem & opem mihi exhibebat, atque eis
 tuus Dei in tempore semper singularem mei curam gessit. meque rerum eriam in
 eo opera- rum ac negotiorum participem redditidit: & quia me mirè desiderave-
 tibus, debat, que ea quae ipse iam de facto & re ipsa possidebat (nam de dicto
 eis opera- rum Dominus valde firmum & solidum mihi dabant) & simul tam be-
 animata, hinc quam libentissimè mecum tractabat. Nam ei qui
 Dominus ad hunc statum perduxit, nulla voluptas aut consolatio
 incidere maior potest, quam in aliquem incidere, cui aliqua huius recipi-
 cipia communicasse Dominus videtur: nam tunc temporis quidem
 (quantum quidem mihi videtur) non multò amplius habere potest
 faxit autem Deus, ut id vel modò habeam. Magnopere autem istud
 compaticiebatur, dicebatque, id, quod passa eram, de maximis, quinque
 haberi possunt, laboribus & afflictionibus esse, contradictionem fac-
 cter bonorum; & adhuc multa mihi subeunda restare (semper quippe
 Logitur opus habebam aliquo, qui cum conferrem, hoc in opere nullus erat,
 is cum ijs, qui ipsum intelligeret) sed acturum se cum Confessario meo, & cum
 vexabat.
 quo eorum, qui me maximè affligebant, qualis erat vir ille nobilis con-
 iugatus, de quo iam egri suprà: nam quia me misericordie diligebat, hinc in
 omne bellum mouebat: est porro vir Deum timens, & sanctus, sed quia
 me non ita pridem, ita sceleratam & improbam viderat, non poterat non
 timere, meque ut suspectam tenere. Sanctus vir Petrus, uti promisit
 & re ipsa præstisit, & ambos conuenit, multasque apud eos rati-
 ones & causas, protulit, quibus ab omni eos timore liberaret, & le-
 curos redderet, ac me post hac non amplius inquietarent. Porro Con-
 fessarius monitione hac non valde opus habebat; sed bene vir ille
 miserabilis; cui tametsi ea satis non fuit, nec planè satisfecit, ex parte tam
 iuvit, ut me post hac in tantum non intrividaret. Pactum in iunxit, ut
 ei prescriberem, quidquid jam inde ab hoc tempore mihi hinc ge-
 nere accideret, utique alter alterum Deo per preces commendaretur
 tanta scilicet eius erat humilitas, ut mei miserabilis orationes aliquo libe-
 ret loco: quod sane non mediocris mea fuit confusio. Discedens ergo,
 magna me consolatione & gaudio perfusam reliquit, monens utrum
 timore, sed summa cum securitate in oratione mea pergerem, neu dubi-
 tam quin Dei Spiritus hic operaretur; omne vero id, de quo aliquo
 modo dubitabam, quin & (ad maiorem raciam securitatem & quietem
 quidquid demum mihi eveniret, ad Confessarium meum referente)

& ne post haec quiete viuerem. Ad hanc tamen ego securitatem perueni-
re potius non potui. Dominus namque me per viam timoris deduce-
bat, vterat, credere diabolum in me operari, cum eum alij in me operari
dibebant: adeo ut nec timor, nec securitas quidquam posset, quo ad se-
cuitatem peruenire, ita ut illis non possem vterius credere, quā quan-
tum Dominus mihi inspiraret, & cordi immitteret. Vnde, et si ipse me cō-
solatus sit & quietarit, tamen non tantum ei credidi, vt omni prorsus ti-
mote vacarem & plane secura essem, praeſertim cum me Dominus in illis
spiritus angustijs, quas iam commemorabo, adhuc agere volebat: nihil o-
minus, vti dixi, magnā consolatione delibata mani. Non poteram proin-
de Deo, & glorioſo Patri meo S. Iosepho gratijs agendis fatiari, qui, vt mi-
hi videbatur, bonum hunc Patrem ad me destinarat: erat hic quippe Cō-
militarius Generalis Custodiae S. Iosephi, cui Sancto vti & glorioſissimæ
Mariæ me identidem commendabam.

Aliquando tunc (vti & modo, et si non tam frequenter) ingentibus *Interdum*
vime opprimebat angustijs & pressuris; ad quas præterea excessiui
quidam corporis cruciatus & tormenta accedebant, ita quidem graues,
vix ferendis par vix essem. Interdum verò dolor ipse corporalis inten-
sior erat, quem quia tunc à pressura spiritus libera eram, & quissimo & hi-
lati animo perferebam: sed cum & corporis & spiritus mala simul in-
guebit, tam grauis pena & pressura erat, vt me velut oppriemeret. Vnde
omnes quas à Deo acceperam gratias, prorsus obliuiscerat, ita ut sola ea
tam memoria, velut rei cuiusdam, quā per somnum videram, mihi ma-
neret, quod mihi in pœnam cedebat: intellectus quippe ita torpidus &
soporatus redditur, vt mille mihi dubitationes & suspicioneſ suboriri fa-
ceret, meq; id non bene intelligere potuisse, & forsitan ita dūtaxat mihi
vñus fuisse, & velut somniasset putarē: ac proinde satis esse debere, q; ego
sola deciperer, ac proinde bonos in errorem non pertraherem. Ita porrò
memalam & sceleratam esse putabā, vt vniuersa mala, & etiam hæreses
quæ exortæ erant, ob mea peccata enata esse crederē. Est hæc falsa quæ-
dam humilitas, quam idcirco in me excitare diabolus conabatur, vt me
turbaret & inquietaret, & videret, num sic in desperationis abyssum
aznam meam posset pertrahere. Evidem iam tantam experientiam
habeo, illud non nisi à diabolo prouenire, vt quoad hoc iam toties
me non oppugnet ac solebat; vident enim me iam artes suas & technas
percalere. Colligere autem hoc clare est ex inquiete & perturbatio-
ne quam initio adfert, nec non ex tumultu, quem in anima, quamdiu
id durat, excitat; adhæc ex obscuritate & afflictione quam in ipsa o-
peratur; denique ex ariditate, & ad orandum & omne bonum opus
expiitudine & indispositione: adeo ut tanimam præfocare, & corpus
velut

Via hæc
necessaria
est q; qui
magnas
revolutiones
habet,
ne forte
se extollat.

ALESRIA

OPERA

N VII

Falsa his-
millatas
per quam
se putabat
causam
esse omniū
malorum
mundi

Vera hu-
militas
animam
non in-
quietat.

Diabolus
fidem ho-
minis iari-
perene-
quit.

velut constringere videatur, quo ad nihil omnino sit utile. Vera enim hu-
militas (esto anima se, vt improbam agnoscar, nobisque graue irvidet
id quod sumus, nostramque improbitatem nimium quantum extollit
mus, eo modo quo dixi, & id verè de nobis ipsis sentiamus) non venit
cum perturbatione, animam non inquietat; nec obscuram aut atridam
redit; quin immò planè è contra, mira eam quiete, suauitate, & lucet,
creat ac perfundit. Hæc autem pena animam alia ex parte consolat:
dum nimur videt, quantam libi Deus gratiam faciat, cum hæc pena
affligi finit, & quam ea benè veniat; hinc dolet quod Deum offendit
ex alia autem parte ipsis misericordia ipsam dilatat & consolatur; acco-
dit & lumen quoddam, tum ad suum ipsis confusione excitandam, tum
ad Maiestatem eius, quod tam diu se sustinuerit, de praedicandam. An
alia illa humilitate, quæ à diabolo prouenit, nullum hominis ad aliquum
bonum faciendum, lumen datur, adeò vt Deus omnia ferro & igne do-
staturus videatur: hæc namque solam iustitiam ei ob oculos ponit, &
esto etiam misericordiam credat (neque enim tanta dæmonis potest
est, vt fidem ipsi auferat) hæc tamen fides & consideratio nullam era-
fert consolationem; quin imò tantam misericordiam videns, magis in
cruciatur & affligitur, quod propterea se ad plura bona præstanta tem-
putet. Hæc dæmonis techna & artificium, inter alias quas in eo notantur
grauissima est, & subtilissima, & maximè tecta: id oque Reverentia ve-
stre hanc indicare & aperire mihi visum fuit, vt, si forte te hac machina
dæmon oppugnet, aliquid ad eam dignoscendam lumen habeas, simo
do tibi intellectum ad eam intelligendam & perspiciem ad relinquere.
Cogites enim velim, non omnia in doctrina & scientia sita esse: nam et
mihi defint omnia, tamen, cum hoc iam præteriit, id nonnisi meritis
inanias ac stultitias intelligo. Hoc autem intellexi, nimurum Dominum
Deum id velle & permittere, diaboloque velut potestatem facere, ut
olim ei dedit, vt Iob virum sanctissimum tentaret, esto mecum, quia
misera & improba sum, tam dure & immaniter non agas. Contigit mihi
& quantum recordor, pridie vigilæ festi Ven. Sacramenti (erga quod
stum mirè, esto non pro eo ac quidem oportenter, afflitor) & tunquid
id mihi nonnisi vsque ad festum durauit, nam alias integrâ id hebdoma-
da, aut duabus, & interdum etiam tribus, & nescio an etiam diutius, &
præsertim circa hebdomadas sanctas, cuni me magis in deuotionem
pietatem effundere solebam, durabat. Videtur ergo is in momento
tentatio diaboli, intellectum occupare, & aliquando ob res ita leues & exiguae, vt alii
qua menti riderem & explodarem; plurisque tunc quocunque allubuerit, rotac-
turbat & versat; & anima tunc ceu compedibus ferreis ita constricta est, vt si quis
inquietat, compos & domina non sit, & præter nugas & inanias, quas ipse ei cog-
nit, non possit eam liberare.

et nihil omnino cogitare possit, & ita quidem vanas, vt vix ullius
momenti, & ad nihil proficit, quam ut animam ita constringant
glorioscent, ut ipsa sibi nimis quam angusta sit. Ita porro me subinde
coquitum sensi, ut mihi demones animam eum pilam, iactare, ver-
itate & reuersitate viderentur, ipsaque interim ita impotens esse, ut rex
alorum manibus se eximere non posset. Dicunt non potest aut exponi,
quid anima hoc in genere patiatur, vellet quidem iuuari, at Deo per-
mittenre, sit, ut iuuantem non inueniat; solum liberi arbitrij lumen sem-
per ei adest, id tamen non usque ad eum clatum est, sed perinde ac si oculi
relati essent, vel sicut aliquis, qui saepius per certum aliquem locum
volumus, qui quamvis de nocte & in tenebris per eum ambulet, nouit
tamen per frequentem anteriorem reflexionem, ad quam offendicula ces-
pitate posset, eò quod de die illa notauit, itaque ab eo sibi periculo ca-
uet; ita quoque le res hic habet, in Deo non offendendo, quod id tum
er coquutudine quadam, fieri videatur: ut taceam interim (quod sanè
principia hic est) Deum nos conseruare & tueri solere: fides quoque
nunca mortua & soporata videtur, simul & reliqua virtutes, ta-
men non omnino perdita (nam credit quidem anima quod Ecclesia
credendum proponit ac docet, sed tantum velut quid ore exterius pre-
annuntiat) ut ab alia parte velut virginis, premi, ac torpida reddi vi-
deantur, & Deum non alter nosse, quam velut rem quam eminus & à lon-
ge rem audiuimus. Amor quoque eius ita tepidus & vapidus est, ut, si
quando de eo loqui audit, non secus ausculet, quam quasi ad rem quam
crederet id quod est, quod Ecclesia id ita credendum doceat; sed non
meminiceius, quod alias in se ipsa experta est: si se orationi vocali appli-
care velit, aut intrà solitudinem abdere, maiorem adhuc afflictionem &
prosperam sentit: quod enim in se sentit tormentum, ut tamen causam e-
mulsicat, est penè intolerabile, & tormentorum infernaliū, mihi quo-
dāmodo imago & typus videtur esse. Et verū dico, ut mihi Dominus ipse
in quadam visione declarauit, anima enim in se ipsa ardet, ut tamen nel-
ligat quod aut vnde nam ignis sibi subdatur, aut quomodo cum e-
rueat, aut denique qua cum ratione extinguit: velle autem à lectione re-
medium aliquod innenire, tantum dē est, ac si legere omnino non posset:
semel mihi contigit, ut, cum vitā alicuius Sancti legere inciperet, ut vide-
rem, num illa possem imbibere, meq; consolarer eo quod ille passus erat;
id quater aut quinies totidē lineās legisse, minus tamen lecta intelligi-
scit, fine quam initio, tametsi lingua materna illa conscripta essent, i-
ta lectionem abrupi. Id quidem sep̄ mihi contigit, sed illius quā dixi
nisi particularius recordor. Deterius etiā multò est, cū aliquo colloqui
vel damon quippe tā amarulentum & fastidiosum ira spiritū homini

S.M.Teresa Opera.

Cc

infun-

*Hanc tam
cariorum
Psalm iste
exprimere
videtur in
Psalmo 6.*

*Animas in
se ipsa arde-
ret.*

Fides

Opera

N. VII

154

infundit, ut is omnes deuorare etiam velle videatur, ut tam id impo-
minino non valeat, quamquam sibi aliquid facere videtur dum ei ob-
stat & contra pugnat, vel potius ipse Dominus facit, dum eum qui
in statu est protegit & defedit, ne quid proximo damnosum, ac no-
vel per quod Deum ipsem offendat, dicat aut faciat. Ad Confessarium
autem recurrere nihil iuuat: quod autem iam dicam, certum est id
sepius contigisse; scilicet illos, esto tam sancti essent, ac sunt ma-

Quam s. Matrem Confessarij afferè allo- querentur.

ram ij quos tunc habui, quam quos modò habeo, talia tamen minime
ba dixisti, itaque asperre me obiurgasse, vt ipsimet, cum hæc apud eos
inde verba repeterem, mirarentur, dicerentque in sua porestate non
esse mitius loqui; nam quantumvis firmum ab ijs verbis abstinenti possum
positum facerent, imò etiam postea cum mei miseratione taati, tu con-
scientiae scrupulis cōpuncti, apud se statuerent, suauiter me, cum in his
moditum corporis tum animi pressura degeret, consolari, impossibile
men illis erat aliter facere. Non dicebant quidem verba ali qua malis
bus scilicet Deum offenderent, ea tamen tam amarulenta & aspera,
cerbiora à Confessario aliquo proferri non possent. Erat, credo, illi-

Omnia illi durante
durante
hac tenta-
tione crux
erant.

positum me mortificare & humiliare; &, quamuis alias talibus pa-
derem, & omnia ferre parata essem, hoc tamen tempore omnium
crux erant & tormentum. Videbatur adhæc mihi quod illos deciperem
vnde eos adibam, serioque illos præmonebam, sibi vta me casu
fieri enim posset ut illos deciperem: videbam quidem, quod spou-
datà opera eos non deciperem, aut illis mentire, in omnibus tamen
rat quod timerem. Vnus illorum auditâ mēā tentatione semel milio-
xit, non esse quod me propterea crucarem aut affligerem; celi enī
ipsum decipere velle, satis se ingenij habere ad se non sinendum de-
pi. Hoc aliquoties, imò penè semper, me magnopere consolabatur me-
faltem ut plurimum aliquid alleuiamentum sentiebam, cum à hoc
communione surgebam; & interdum eriā, cum ad eam accedebam
derepenēt in anima & corpore vegetabar & serenabar, ut satis id
qucam admirari: perinde ac si omnes animæ meæ tenebre in momen-
to dispergerentur; & sole iam exorto, perspiciebam, quæ me saturau-
stoliditas occupasset. Alias vel vnico Domini verbo audito, vñ cum me
dixit, Nolite excruciare, nec metulas (vñ iam ante dixi) vel aliquem
fionem videndo, ita sanitati tota restituebat, at si nullum ante
lum habuissem. Recreabam me in Deo, & apud illum de malo mem-
postulabam, petens eut aut quomodo tam grauibus me malis pre-
neret. Sed mihi hæc mox quam abundantissimè compensabam
cum ferè semper exinde me magna in copia cœlestes gratias circum-
reciperem. Vnde talis anima velut recenter è conflatoria fornace produ-
ctus.

Lumen quod post
tentatione
habebat.

derepenēt in anima & corpore vegetabar & serenabar, ut satis id
qucam admirari: perinde ac si omnes animæ meæ tenebre in momen-
to dispergerentur; & sole iam exorto, perspiciebam, quæ me saturau-
stoliditas occupasset. Alias vel vnico Domini verbo audito, vñ cum me
dixit, Nolite excruciare, nec metulas (vñ iam ante dixi) vel aliquem
fionem videndo, ita sanitati tota restituebat, at si nullum ante
lum habuissem. Recreabam me in Deo, & apud illum de malo mem-
postulabam, petens eut aut quomodo tam grauibus me malis pre-
neret. Sed mihi hæc mox quam abundantissimè compensabam
cum ferè semper exinde me magna in copia cœlestes gratias circum-
reciperem. Vnde talis anima velut recenter è conflatoria fornace produ-
ctus.

**Quae gra-
tias post eū** cum ferè semper exinde me magna in copia cœlestes gratias circum-
reciperem. Vnde talis anima velut recenter è conflatoria fornace produ-
ctus.

dimplicatur; & potè quæ ad instar auri purior & clarius redditæ est ad Domini in scripta contemplandum. Vnde sit, ut hi labores deum velut cœgu habeantur, et si antea intolerabiles esse viderentur, velletque eus homo de nouo subire, si id maius Dei beneplacitum foret. Et luctationes ac persecutions adhuc crebriores sint, dummodo si ne illa Dei offensione, sed & gaudentur ac libenter propter eum illas fecerint, illæ in manus eius commodum & utilitatem cedent; et si ego eas non prout oportet, sed magna cum imperfectione feram.

Alijs aliquo modo illæ in me inguebant, vt & modo ingruunt, ita ut omnis aliquid boni vel cogitandi, vel facere volendi potestas planè nihil auferri videatur, sed proorsus tam quo adamam quam corpus, in ex parte torpida & grauis maneam: at tunc alias illas tentationes, & inquietudines non sentio, sed tantum tedium quoddam, ut quid mihi sit, prorsus neciam, & nihil omnino animæ meæ satisfaciatur arrideat. Bonis quibusdam operibus exterioribus meis tunc occupare, & ex parte iniuita, connicebar, sed facile intelligo, quam anima parum ex se possit, gratia Dei se abscondente: sed hoc mihi graue aut molestum erat, quod cum me ita vilem, miseram & abiectam viderem aliquo modo me id recrebat.

Alijs ita me constitutam esse comperio, ut ne vnam quidem formule deo aut villa re bona, cogitationem constanter firmiterque habere, nec orationem instituere possim, esto etiam in solitudine finis laetius tamen, me cum nosse. Quantum quidem intelligo, intellectus & imaginatio hic mihi nocent: voluntas quippe bona, & ad omnem bonum disposita mihi esse videtur, at intellectus ita distractus & perniciens est, ut cum nulla re melius eum conserne possim, quam cum dulio quodam furioso, quem nemo vinculis potest constringere, imò non cum à castello quidem spatio, quò symbolum Apostolorum decurri posset, debam cum quietum esse iubere possum. Aliquando mecum ipsa video, meam que miseri agnosco, & eum curiosius inspecto, ac sibi permitto, ut videam quid agat & Deo laus, nunquam (quod mirum est) rei male se applicat, sed indifferentibus, num scilicet hīc aut illic, aut alibi quid facundam sit. Ac tum melius intelligo maximam illam gratiam, quam nulli Dominus præstat, dum stultum hunc in perfecta contemplatione vinculum detinet. Considero quoque apud memetipsam, quid efficeri, si quin ut bonam intuentur, me tum, cum in hoc delirio & errore verborum, viderent. Misericordia quam maximè animæ, quod cum socijs tam imparibus vivere debere videam: vellem eam liberum & in libertate videre: vade subinde sic Dominum compello: Quan- do Deus meus, erit illud tempus, quo animam meam totam in te lau-

Tentatio
per quam
omniuilli
potestas e-
ripitbasue
quid boni
cogitandi.

Cc 2

dando

S.
Averesia

OPERA

N 14
154

dando vnitam videbo, ita vt omnes eius potentiae perfruamur? permittas, Domine, vt posthac amplius velut per partes diffundam singulæ eius partes ad suam quæque finem & intentum fendantur. Et frequenter hoc ipsa patior, sed aliquando video, indisponem & inualetudinem corporis, non parum huc conferre. Quocumque mecum ipsa ingens illud darnum, quod à primo peccato nobis uenit, recogito; inde namque venisse nobis videtur, quod ad tantum fruendum incepti & incapaces sumus: quin imò meis proprijs pecunia merito imputare possum; nisi enim mea tam multa fuissent, haud in bono longè fuissent constantior.

Habui & aliam satis magnam afflictionem, quod enim mes libros qui de oratione agunt, satis sufficienter; dum eos legere intelligere putarem, & Dominum mihi gratiam illam dedisse, quem iam opus non haberem; hinc siebat, vt illos non amplius legeret, sed virtus Sanctorum euoluerem (nam quod videam me eos in Deo diligere seruendoq; tam parum imitari, hinc mihi semper aliquod ex illa lectio bonum, prouenire, meq; animari non medio criter exstimo) infirmamen mihi humilitatis defectus esse videbar, nec cogitare, ad hunc orationis gradū me iam tū peruenisse: quia tamen id mihi proflueret debatār, nec hanc à me repellere ipsa cogitationem poteram, magna contristabar & affligebar; donec quidam viri docti, & inter ceteros neditus ille F. Petrus de Alcantara, mihi dicerent, hanc ut cogitationem parui facerem & nihil morarer. Evidem satis video, me ne incepisseq; dē Deo sincerè seruire, tametsi mihi Maiestas eius non minores neque ciores gratias fecerit, quam multis alijs bonis prestitit, cùtamen ipsa nisi mera sim imperfectio, nisi quod bona quædam habeā desideria, q; amem: video namq; Dominum hoc in genere aliquid mihi dedisse, q; ei saltē aliquain re seruire possē. Videor quidē mihi ipsū amare, sed q; rama, & frequentes imperfectiones, quas in me aduerto, me cōmōdū.

**Roua S.
M. affli-
ctio quod se
gutare ad
eū oratio-
nis gradū
venisse ad
quē sā per-
generata.**

**Simplici-
tas anima
& quid sit.**

Aliás me quædam anime occupat simplicitas, & velut stupida liditas: simplicitas, inquam; video quippe nec bonum, nec malum, q; facere, sed alios praeunte, & communem plurimorum agentium modi dici soleret sequor, neuē villam pœnam sentio vel gloriam; animaq; nec tam curat, nec morte, nec evoluptas eam afficit, nec tristitia, sed nihil pœfus sentire videtur; at instar aeli esse, qui pascitur & alitut cō quod pabulum porrigitur, & comedit quodammodo nihil sentiens: nam dubium est, quin anima hoc in statu, aliquod singularium quædam Dei gratiarum alimentum percipiat, eū eam non piceat, aut ratiōte: verum nullos proorsus in se sentit motus vel effectus, per quos se

possit intelligere. Perinde id mihi iam esse videtur, ac si quis leni quam
dum internauigandum aura vteretur, cuius adminiculo multum qui-
demvis conficiat, nesciar tamen vnde hoc fiat. Nam in alijs illis mo-
dis effectus & operationes tam sunt euidentes, vt anima quampri-
mam aduertat se proficere & meliorem fieri, eò quod bona desideria
ebulliunt & statim se effeunt, & nunquam sibi anima satisfacit, quid-
quid demum facit; hoc quippe ingentes illi amoris impetus, de quibus
supralocutus sum, operari solent in ijs, quibus illos Deus elargiri digna-
tur. Non secus se res habet, ac in nonnullis, quos manantes vidi, fonticu-
lis, in quibus arena lusitans continuo in altum effertur & ascendit,
quazsimilitudo & exemplum ad viuum repræsentare mihi videtur sta-
tum animatum quæ huc perueniunt. Amor quippe semper effervescit, &
continuo excogitat quid facturus sit, nec se ipsum capit; ac sicut terra,
quam illam in se continere & capere non posse videtur, sed eandem
foras ejicit & expellit; ita & anima vþplurimum sic constituta est,
nec in se quieta sit, nec ob amorem quem sentit, durare
querat, ac proinde at eodem velut imbibita, veller & alios de eo bibere,
cum eius ipsa plusquam satis habeat; cum hi illam in Deo laudando ad-
uent. Ah quoties mihi in mente venit aquæ illius viuentis, de qua Sa- *Aqua vñ-*
mancianæ mulierit. Redemptor Iesus locutus est, atque ideò erga illud *nam sana-*
Evangelium maximè afficior; & certè, iam inde à prima pueritia, li- *ritana*
ter donum illud noadum tam bene intellegorem, sicut iam intel- *promissam*
*ligo, erga id mirè affecta fui, atq; ideò sèpè Domino supplicabam, vt hâc *identidem à*
Domine pe-
quam mihi daret; & vbi cumque agebam, mulieris huius imaginem vñ- *ebat.**

cum illis verbis, quibus Salvatorem ad puteum venientem compellauit,
Domine dñmibi aquam, semper circumferebam. Videntur quoq; huiusmodi
animæ similes esse magno cùdam igni qui, quo non extinguitur, nouo
temperamento & materia souendus est: nā vellent hæ, etiā magno suo
dispensio & labore, vndiquaq; ligna, & materiam congerere & afferre,
ne ignis hic extingueretur. Ego autem huiusmodi sum, vt contenta essem
fvel stramen & sarmenta haberem, quæ igni illi fouendo injicerem, & hoc
mihi subinde, imò sèpè, accidit, vnde aliquando propterea mecum ipsa
video, aliquando mirum in modum affliger. Nam internus motus me
excitat, ut ei in aliquo seruiam, nimirum, cum quid maius præstare non
possum, imagines ramusculis & flosculis conuestiendo, aut verrendo, aut
oratorium quoddam concinnando, aut alia id genus ministeria obe-
undo, ita quidem exigua & parui momenti, vt pudore suffunderer. Si
quam auferitatem aut pœnitentiam subirem, ea erat nimis quam parua
& modica, adeo vt omnia illa nullius esse momenti viderem, nisi D o M I
ipsa virina
auam ride-
bat.

Cc 3 irride-

Aeresia

Opera

N 17

156

irridebam. Non igitur parum patiuntur animæ illæ, quibus Dominus per misericordiam & bonitatem suam, hunc amoris sui ignem abundanter & magna in copia elargitur; præsertim cum vires corporales sibi vide deficere ad aliquid propter ipsum, & ex amore eius faciendum; quod sanè non mediocre illis tormentum & crux est, quia enim sat ex levium non habent, ad lignum & fomitem necessarium igni huic subministandum, & præmetu ne is extinguitur, emoriuntur, hinc in sepius hi consumi, annihilati, ac velut in cineres videntur conuerti; & tota in lachrymas resolute, propè consumuntur, & ardentes: quod sanè famignum & intolerabile tormentum est, tametsi sapidum ac suave. Animæ igitur quæ huc redactæ est, & cui Dominus vires corporales ad penitentiam agendam, simul & doctrinam, industriam & libertatem ad praecandum, confessiones audiendas, animasque Deo lucrificandas dedit, hunc ipsum datorem quam maxime laudet ac celebret oportet: nescio & non intelligit, quantum ipsa bonum possideat, nisi prius probet & reipsa experta sit, quid sit nunquam Deo aliquod obsequium defensum posse, & tamen multa semper ab ipso beneficia accipere. Si ipse pro omnibus benedictus, & laudent eum Angeli omnes, Amen.

Nescio profecto, an bene agam, quod tot minutias tam minime conscribam: sed quia R. V.^a iterum mihi mandauit, ut me ipsa extende non dubitarem, nihilque omnino omittarem, hinc est, & ea quæ recordor, quam maximâ possum claritate & veritate, describam: non potest fieri, quin adhuc plurima omittantur, alioquin plus temporis, ad hoc mei opus esset, quod mihi tamen, vt dixi, nimis quam curtum & brevem & forsitan nullum inde commodum proueniret.

C A P V T XXXI.

EXTERIORES QVAS D A M T E N T A T I O N E S, ET R E P R A E S E T A T I O N E S sibi à demone factas recenseret; nec non tormenta quædam sibi ab eo illata. Suggerit adhac, salutaria quedam monita, ad cautelam & vigilatatem eorum qui in perfectionis via ambulant.

Quandoquidem haec tenus de nonnullis internis & occultis tentationibus ac perturbationib^o, quas mihi diabolus causabat, locuta sum ideo nunc alias quasdam, quas penè inspectantibus alijs mihi inferebat, & ita manifeste, ut nullum esset dubium quin ab ipso hæ proueniret, logopœo. Quodam tempore mihi in oratorio agenti ipse ad latus meū impetravit, terra & horribili in figura, se spectandum dedit: & quia me alloquens, hinc particulariter os cius intuita sum, quod valde terrible & impudicum.

Demon s. **M**atri ap. **p**aret.